

DEN NORSKE KIRKE

Tinn kirkelige fellesråd

Den norske kirke
Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
Rådhusgata 1-3
0106 OSLO
E-post: post.kirkeradet@kirken.no

Rjukan 1. juni 2015

Veivalg for fremtidig kirkeordning - høringsuttalelse

Det vises til høringsnotat «Veivalg for fremtidig kirkeordning» av 15. mai 2015. Tinn kirkelige fellesråd har kommet med følgende hørings svar med referanse til de oppsatte spørsmålene på heftets side 10-11:

Spørsmål 1:

En har kommet til at den nåværende oppgave- og myndighetsfordeling mellom de ulike nivåer og organer i hovedtrekk bør videreføres. En mener det i nåværende organisasjonsform, om behovet skulle melde seg, er fullt mulig å treffe tiltak som styrker de enkelte ledd lokalt og regionalt. En støtter kirkerådets flertalls foreløpige vurdering A.

Et mindretall i fellesrådet har kommet med følgende bemerkning:

Her bør også kirkerådets foreløpige vurdering B være et alternativ. Det må jo være viktig å støtte den lokale kirken. Det store spørsmålet er jo hva slags ansvar som skal flyttes og økonomi.

Spørsmål 2:

En er i tvil om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke. Som det står i høringsnotatet, yter kommunene ca. 2/3 av kirkens totale driftskostnader. I forarbeidene til kirkeloven § 15 står det at en kommune skal utrede disse kostnadene, men det står også at kirken må innordne seg nødvendige prioriteringer i kommunenes økonomiforvaltning. Etter gjentatte ganger å ha lagt fram finansieringsplaner, vedlikeholdsplaner og full oversikt over nødvendige behov for finansiering, har en opplevd ikke å nå fram. Dessverre har en ikke inntrykk av å møte mye forståelse når det gjelder kommunale bevilgninger til kirken. Det blir brukt Kostra-beregninger og annet materiale for å imøtegå godt begrunnede og nøkterne krav fra kirkens side.

Grunnloven § 16 bestemmer at alle tros- og livssynssamfunn skal understøttes på samme måte. Riktignok trekkes utgiftene til gravlunder til en viss grad ut før fordeling skjer, men ansvaret for vedlikehold av større eldre kirkebygg, må dekkes av kommunens tildelinger. Når det blir brukt som et argument mot å gi tilstrekkelige bevilgninger til kirken, at de andre trossamfunnene skal få tildelt like mye pr. medlem, kan det være vanskelig å forstå. Spesielt vanskelig å forstå er dette når trossamfunn som ikke har kirker å vedlikeholde får forholdsvis like stor tildeling.

DEN NORSKE KIRKE Tinn kirkelige fellesråd

Dessverre er det slik at mange folkevalgte åpenbart vegrer seg mot å tildele kirken tilstrekkelig med midler. Gjentatte ganger nevner politikere i forskjellige fora at Opplysningsvesenets fond bør dekke utgifter til forskjellige behov i kirken. Forklaringer om gjeldende lovverk på dette feltet fører dessverre sjelden fram.

Det kan også nevnes at når leder av kirkelig fellesråd har benyttet seg av talerett i formannskapet, og kommet med intens argumentasjon, har en opplevd at tilstedeværende journalister fra lokalpressen ikke har referert et ord av det som har blitt fremlagt. Det vitner dessverre ikke om noe engasjement fra folk flest.

Som beskrevet ovenfor møter en i vår kommune ikke stor forståelse når det gjelder finansiering av kirkens virksomhet. Sett på den bakgrunn ser en det slik at kravene fra kirken tidvis oppfattes som mas. Dette ikke bidrar til sikring av en bred folkekirke.

En er kjent med at kommunene får tildelt midler av Staten til bl.a. finansiering av kirkene. Det hadde fremstått som mer ryddig og uten betydning for bidrag til å sikre en bred folkekirke, om statens bevilgninger til kommunene ble redusert og tildelingene gikk direkte til kirkene. En ser det spesielt viktig å sikre et forsvarlig vedlikehold av kirkebygningene.

Et mindretall i fellesrådet har kommet med følgende bemerkning:

Det er dessverre lite engasjement hos lokalpolitikere når det gjelder kirken. Jeg tror ikke Tinn kommer mer heldig ut når det gjelder en statlig finansiering når det gjelder kirkebygg fordi vi har så vidt mange kirkebygg. Dette kan bare tas hensyn til lokalt. Mest sannsynlig vil en statlig finansiering være avhengig av antall medlemmer.

Spørsmål 3:

Dette spørsmålet er vanskelig å besvare. Men en personlig avgift innkrevd over skatteseddelen virker ganske fremmed. Med forankring i Grunnloven § 16 skal Den norske kirke være vår folkekirke, og det faller naturlig at Staten står for det vesentlige av finansieringen. Det er dessverre slik at mange medlemmer ikke er nevneverdig engasjerte i kirken, og et pålegg om avgift, ville muligens føre til betydelig utmelding. Her bør erfaringer fra andre land undersøkes og vurderes nøye.

Mange samfunnsborgere, spesielt i landdistriktene, er meget opptatte av Opplysningsvesenets fonds eiendommer og driften av dem. Det er åpenbart at forskjellige drivere har stått for en god forretningsdrift av disse eiendommene, og mange undrer seg over hvorfor de relativt store verdiene som genereres her, ikke i større grad skal kunne brukes til finansiering av drift og vedlikehold av kirkene. Her er en klar over at det er mange uavklarte spørsmål, men det er likevel grunn til å peke på at folk stiller spørsmål om dette.

Et mindretall i fellesrådet har kommet med følgende bemerkning:

Uansett hva slags finansiering som velges, bør dette ikke være kirkens ansvar å stå for noen innkreving. Det bør også være en ”skatt” som alle betaler for å unngå medlemsras (jf. Sverige).

Spørsmål 4:

En er av den formening at kirken drives enkelt og rasjonelt uten noe overdrevet økonomisk forbruk og med et stort innslag av frivillig arbeid. En ser vanskelig for seg tiltak med henblikk på forenkling som kan føre til innsparing av forbruk.

Spørsmål 5:

En har en viss erfaring med sammenslåing av sokn i Tinn kommune. Fire sokn i Tinn-bygdene har blitt til tre sokn. Og fra kommende årsskifte blir de tre bygdesoknene til ett sokn. Dette ser ut til å gå bra, selv om det er en viss kulturforskjell mellom de ulike bygdesamfunnene. Det synes som om terskelen for å slå seg sammen med bymenigheten Rjukan er noe høyere, begrunnet i bl.a. kulturforskjeller. En har erfaring med at slike sammenslåinger bør drøftes nøye i forkant og at det er nødvendig å sikre god representasjon fra alle bygdelag der det er kirker. En anser det som rasjonelt å kunne slå sammen alle soknerådene i kommunen slik at soknerådet/menighetsrådet også kunne være kirkelig fellesråd, slik det er i flere kommuner. Dette ville kunne være rasjonelt og hensiktsmessig i forhold til å styre den daglige virksomheten i en kommune med så mange mindre kirker som her i Tinn.

Et mindretall i fellesrådet har kommet med følgende bemerkning:

Jeg er litt usikker på om det er noen fordel med å ha felles sokneråd og fellesråd. Som det er nå er kan de mest motiverte ta det som skjer i fellesrådet. Det er absolutt ikke noen fordel for Hovin med et råd som sitter samlet på Rjukan. Det er viktig å ta hensyn til både folemengde og geografi når det gjelder sammenslåing av sokn. For Tinns del tilsier folkemengden at alt burde være ett, men geografien tilsier at en todeling er mer passende.

Spørsmål 6:

En anser det som hensiktsmessig å ha to organer for soknet, sokneråd og kirkelig fellesråd. I kommuner med relativt små sokn, er det ingen som er ansatt i soknet, men i kirkelig fellesråd. De nødvendige lønnede tjenester i soknet, utenom prestetjenesten, administreres av kirkelig fellesråd ved daglig leder, kirkevergen. Dette er en ordning som fungerer bra. En støtter Kirkerådets flertalls foreløpige vurdering pkt. A.

Spørsmål 7:

Ved en videreføring av ordningen bør fellesorganet for flere sokn ligge på kommunenivå. Dette begrunnes med at det er en fordel med en viss nærhet til de tilsatte som utøver funksjonene ute i soknene samt til de folkevalgte i soknerådene. En sentralisering av oppfølgings- og samarbeidsfunksjonene på dette feltet antar en at vil virke uheldig. På den annen side er det viktig at de som fungerer på kommunenivå, har mulighet til og benytter seg av den faglige kompetansen som befinner seg på prostnivå og bispedømmenivå.

Spørsmål 8:

En ser ingen grunn til å gjøre endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd/sokneråd og fellesråd. Det hele dreier seg om å kunne etablere og praktisere gode samarbeidsrutiner, noe som bør lar seg gjennomføre.

Spørsmål 9 og 10:

I en kommune som Tinn med flere mindre sokn, fra neste årsskifte to sokn, har ingen noe ansettelsesforhold til soknet. Alle som fungerer i lønnede stillinger er tilsatt av Tinn kirkelige fellesråd. Sognepresten har sitt ansettelsesforhold i bispedømmet med prosten som nærmeste foresatte.

DEN NORSKE KIRKE Tinn kirkelige fellesråd

I henhold til kirkeloven § 9 er menighetsrådet/soknerådet pålagt betydelige oppgaver. Det har vel aldri vært meningen at folkevalgte lekfolk i rådene skulle drive noen form for daglig ledelse av virksomheten. I og med at alle ansatte har sitt ansettelsesforhold til kirkelig fellesråd, faller det naturlig at den del av virksomheten som utøves av disse ansatte i soknene, ledes og følges opp av daglig leder av kirkelig fellesråd, kirkevergen. En har forståelse for at større sokn med omfattende virksomhet, gjerne med egne ansatte, har behov for en egen daglig ledelse. Det vises da til kirkeloven § 8 annet ledd som gir adgang til å utpeke en av soknets ansatte som daglig leder.

Sogneprestene må nødvendigvis samarbeide tett med mange av medarbeiderne som er ansatt i kirkelig fellesråd innen sitt fagfelt. Det burde ikke by på noen problemer å legge opp til og gjennomføre gode rutiner for samarbeid mellom presten og de ansatte fra kirkelig fellesråd innen det faglige virke som prestene har ansvar for. Det vises til Tjenesteordning for menighetsprester § 10 «I forvaltningen av Ord og sakrament utøver alle menighetsprester et pastoralt lederansvar og bidrar til strategisk og åndelig ledelse av menigheten.» Alle respekterer selvfølgelig menighetsprestenes posisjon her.

Det er ingen tvil om at prestenes oppgaver er omfattende. Det er ved gjentatte anledninger påpekt at de har et så betydelig arbeidspress at de ikke har anledning til å ta fri som de har rett til. Ved å bli tillagt ytterligere ledelsesansvar, - i vårt tilfelle, i forhold til all virksomhet overfor ansatte i kirkelig fellesråd, som utøver deler av sitt arbeid i det enkelte sokn, ville dette by på en økt arbeidsbelastning for prestene. Dette kan gå ut over andre viktige funksjoner.

Det kan også fremstå som problematisk for de ansatte i kirkelig fellesråd å forholde seg til to ledere utenom det som alle ser som selvfølgelig, å samarbeide med prestene og respektere deres pastorale ledelsesansvar.

Dessuten kan nevnes at sognepresten ved sin deltakelse i menighetsrådet står i en god posisjon til å fremme samarbeid og utøve ledelse der. Det faller naturlig at presten, som følge av sin faglige tyngde og profesjonelle posisjon har sterk innflytelse i menighets-/soknerådene.

En finner å kunne støtte Kirkerådets foreløpige vurderinger som anført i pkt. 1 B og 2 C.

Et mindretall i fellesrådet har kommet med følgende bemerkning:

Jeg er enig i 2C, men ikke i 1B. Det bør ikke være noe problem at prestene har ansvaret og ledelse i forhold til § 10 som det står i svaret selv om det er en felles ledelse av alle kirkelige ansatte. Våre erfaringer i det siste tilsier at dagens ordning ikke fungerer godt nok og at det må endres. Ellers er jeg veldig enig i at arbeidsbelastningen til prestene vil bli altfor stor med et ledelsesansvar som følge av stillingen. Uansett utdannelse er det ikke alle som er egnet til å lede.

Spørsmålene 11, 12, 13, 14 og 15.

En har vurdert det slik at en ikke har tilstrekkelig kunnskap og bakgrunn til å komme med noen meningsyttringer her. Men i grove trekk støtter en opp om Kirkerådets forslag om tydeliggjøring og videreutvikling av biskopens tilsynsfunksjon samt at biskopen bør lede prestedtjenesten og utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene. I et bispedømme vil det

DEN NORSKE KIRKE Tinn kirkelige fellesråd

være naturlig at prostene opptrer som mellomledere overfor prestene og andre i vigslede stillinger i prostiet.

Videre støtter en opp Kirkerådets foreløpige vurdering som går ut på at det bør innføres en ren valgordning for biskoper. En mener dette er i samsvar med prinsippene om å opprettholde en folkestyrt kirke.

En støtter videre opp om Kirkerådets foreløpige vurdering om at bispedømmerådet bør være demokratisk valgt. Det vises til ovennevnte begrunnelser i forhold til å opprettholde en folkestyrt kirke.

Et mindretall i fellesrådet har kommet med følgende bemerkning:

Når det gjelder valgordning av biskoper, bør man se bl. a til Sverige. Der velges biskoper mye etter ”trynefaktor”, noe som ikke nødvendigvis gir den beste. Skal biskopene ha et ledelse- og styringsansvar, bør det sikres at de som er best på det velges.

Spørsmålene 16, 17, 18 og 19:

En mener at dagens delte organisering av arbeidsgiveransvaret bør videreføres. En støtter opp om ordlyden i et mindretall i Kirkerådets foreløpige vurdering, pkt. C. En begrunner dette med at en er skeptisk til for stor grad av sentralisering av arbeidsgiveransvaret og at det er nødvendig med en regional representant som prester og kirkeverger kan forholde seg til i det daglige. Dette fungerer bra i dag, men kan sikkert, som anført i den foreløpige vurderingen være gjenstand for modifiseringer som er nødvendige for en større grad av samordning.

Et mindretall i fellesrådet har kommet med følgende bemerkning:

Helt uenig. Dette kan vi ikke svare. I det minste må det stå at det er uenighet i rådet om det skal være felles eller delt arbeidsgiveransvar. Jeg synes ikke at dagens delte ansvar fungerer, det er veldig mye uenighet blant kirkelige tilsatte. Det bør være felles arbeidsgiver. Jeg synes at biskopen sitter for langt unna, men biskopen bør fremdeles ha tilsyn med prester og vigslede stillinger. Det bør legges opp til lokale variasjoner så man tar hensyn til befolkning og geografi.

Spørsmålene 20-27:

Dette er omfattende spørsmål som en finner det vanskelig å uttale seg om. Derfor kommer det ingen svar på disse spørsmålene.